

Chefen for Hvidovrekompagniet

Lars Ellgaard · Monday, November 2nd, 2015

af Hans Chr. Thomsen

“Jeg kaldte dem under et: Rødderne”, skrev chefen for Hvidovrekompagniet, Svenning Lykke Petersen, engang om Hvidovrekompagniets sabotagegruppe, “og da jeg et par gange måtte skruе bissen på, kvitterede de ved at kalde mig Overroden”. Og sådan var det. Svenning var roden over de underjordiske rødder, og han havde de særlige illegale dyder, der skulle til for at være leder: Initiativ, kold marv og aggressivitet. De illegale grupper var fulde af spændinger, og de levede et liv, der pendlede mellem rastløs afventen og koncentreret udfoldelse. De var sabotører på fuld tid med masser af sort arbejde i en mørk tid.

Det var ikke kun Svenning, der skruede bissen på, det kunne rødderne også. Det måtte kompagniets første chef I.C. sande, da rødderne fyrede ham for mangel på initiativ. Den skæbne overgik aldrig Svenning Lykke Petersen.

Tilflytteren

Svennings biografi begynder, som det ofte er tilfældet i Hvidovre uden for kommunen. Han er født 1903 i Jylland, og han kom til Hvidovre i begyndelsen af krigen i 1941. Her fik han en lejlighed på Kløverprisvej 11 i murermester Plinius' nyopførte udlejningsejendom.

Hele området var dengang et nybyggerkvarter med grønne gadenavne, der var fulde af optimisme og lyst: Planteheldvej, Plovheldvej, Landlystvej, Hædersdalvej og Kløverprisvej.

I 1935 var der kommet en togstation og Svenning pendlede, som de fleste af tilflytterne, til og fra arbejdspladsen i København. Han var ansat som våbenmester på Holmen, og det kom Hvidovrekompagniet til gode under besættelsen.

Umiddelbart i forlængelse af udstykningerne fra Holmegården blev Holmegårdsskolen bygget. I den sendte Svenning sine børn, og i den startede modstanden i Hvidovre for ham.

I sin fritid var han gymnastiklærer i Københavns Skytte- og Gymnastikforening, og vurderingerne af besættelsen blandt medlemmerne der var diametralt modsat de vurderinger, der herskede i regeringen og på Holmen. Militærmanden i Svenning rettede sig efter regeringens advarsler mod konfrontationer med tyskerne, og gymnastiklæreren gjorde modstand. De to holdninger kværnede i ham, indtil Skytte- og

Gymnastikforeningen vandt.

Da han flytter til Hvidovre, opgiver han sit arbejde i Skytteforeningen i København til fordel for en gymnastikforening på Holmegårdsskolen. Med udgangspunkt i den forening, bygger han nu en modstandsgruppe op sammen med tre andre tilflyttere. De bor et stenkast fra ham på Planteheldvej 14 og Kløverprisvej 5 - alle som han selv ankommet i 1941. Og der kommer hurtigt flere til.

Vi skriver 1943, og Svenning er 41 år gammel - for øvrigt en høj alder i det illegale Hvidovre, hvor gennemsnitsalderen i Hvidovrekompagniets 2. deling lå på 24 år.

Socialdemokraten

Politisk var Svenning, som flertallet i kommunen, socialdemokrat, og selvom Hvidovrekompagniet var upolitisk, var der en pæn del centralt placerede socialdemokrater med. Blandt de mere kendte var sognerådsformand og senere borgmester Toft Sørensen og sognerådsmedlemmerne Laurits Skov og Georg Carstensen. Blandt mindre kendte kan f.eks. nævnes Poul Strand, der var formand for DSU og DUI i 1930'erne, og kommunens indflydelsesrige vejformand Laurits Jørgensen. De to var henholdsvis delingsfører for 1. og 3. deling i kompagniet.

Det upolitiske gjaldt ifølge Svenning ikke forholdet til kommunisterne. Modsætningsforholdet mellem socialdemokrater og kommunister havde været stort op gennem 30'erne. De to partiers syn på Sovjetunionen og demokrati var - kan man roligt sige - diametralt modsatte, og sproget var ind imellem groft. Socialfascister kaldte kommunisterne f.eks. socialdemokraterne i begyndelsen af 1930'erne. Fanatisk troende kaldte Svenning dem under og efter krigen.

Så længe Svenning var kompagnichef, blev der - ham bekendt - ikke optaget kommunister i Hvidovrekompagniet.

Faderen

Svennings grundattitude er: Cool. Men en enkelt gang under besættelsen bryder hans facade sammen, og han mister overblikket.

Den 6. november 1944 foretog Gestapo en razzia på Hvidovre Kommunekontor. Ved aktionen arresteres bl.a. Otto Jørgensen, der var medlem af Hvidovrekompagniet. Han blev tortureret og sendt i Kz-lejr. Efter krigen vendte han hjem frygtelig ødelagt, og i dag er han blandt navnene på Mindestenen over faldne i Hvidovre.

I forlængelse af aktionen på kommunekontoret forsøger Gestapo at arrestere Svenning på hans adresse. Han er ikke hjemme og de tager hans 10-årige søn i forvaring.

Svenning vil først melde sig til Gestapo i bytte for sønnen, men det taler hans bodyguard ham fra, og drengen bliver da også løsladt dagen efter. „For første gang,” skriver Svenning senere, „føjte jeg mig sat til vægs. Jeg førte min kone til venner på Østerbro og gjorde herunder forsøg på at trøste og forklare, noget jeg selv kunne høre lød hult og tomt”.

I forsøget på at arrestere Svenning var lejligheden i lang tid besat først af Gestapo og derefter Hipo, sidstnævnte efterlod for øvrigt lejligheden oversmurt med syltetøj og sennep.

Militærmanden

Som chef med en militær baggrund tilførte Svenning fra starten kompagniet en professionalisme, som andre kompagnier først fik senere i forbindelse med Københavnsledelsens udsendelse af militære rådgivere. At Hvidovrekompagniet var så velforsynet med våben, som det var tilfældet havde han også sin andel i. Efter militærets internering i august 1943 "organiserede" han, som det hed i datidens jargon, våben og ammunition fra Holmen - herunder flere 37 mm og 47 mm kanoner. Ved krigens slutning bestod Hvidovrekompagniet af 5 delinger med 3 kanonbesætninger, og 3 af dem var bedre udrustede end en dansk infanterideling før 1943.

Svennings illegale navn var Søren Thorsen, og efter krigen havde Hvidovrekompagniet en overgang en mindre selskabelig forening, som de kaldte for Lille Søren. Svenning var en lille mand, men han havde en stor illegal effekt.

This entry was posted on Monday, November 2nd, 2015 at 12:01 am and is filed under [You can follow any responses to this entry through the **Comments \(RSS\)** feed.](#) Both comments and pings are currently closed.